

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pavli Fvschi Episcopi Sarnensis De Visitatione Et
Regimine Ecclesiarvm. Libri Dvo**

Fusco, Paolo

Romae, 1616

De Vnionibvs Ecclesiarum. Cap. Vigessimsextvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61768](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61768)

DE VNIONIBVS EC-

clesiarum.

CAP. VIGESIMVMSEXTVM.

S V M M A R I V M.

- 1 **V**NIO ecclesiarum est duplex. 16 Rex in suo Regno, vt vult, potest vnire, & diuidere prouincias.
- 2 **V**NIO quid sit. Ex quibus causis fit. 17 Vnio facta ex falsa causa, an sint ipso iure nulla.
- 3 **E**t quot modis. 18 Vnio facta a Papa, an sit valida, non expeditis bullis.
- 4 **E**piscopus an possit vnire ecclesias sine capitulo. 19 Episcopus quando teneatur consentire vnioni petita.
- 5 **C**apituli consensus an presumat interuenisse in vnione ecclesiarum propter diuturnitatem temporis. 20 Archiepiscopus non potest vnire ecclesias suorum suffraganeorum.
- 6 **I**us vniendi an possit prescribi. 21 Concilium Trid. quid disponat de vnionibus ecclesiarum. De quibus ecclesiis, & sub qua forma. nume. 21. 22.
- 7 **V**nita quomodo censeantur. 22 Episcopus quas ecclesias vnitas examinare potest.
- 8 **E**cclēsia vnita an assumat statum eius, cui vnitur. 23 Ecclesia vnius diocesis non vnitur ecclesie alterius diocesis.
- 9 **B**eneficium nō vacans potest vniri. 24 Beneficia regularia non possunt vniri per episcopum.
- 10 **P**ossessor beneficij an sit citandus in vnione faciēda. 25 Ecclesia patronata qñ debet vniri.
- 11 **V**alor beneficij an sit exprimendus in vnione petita fieri. 26 Ecclesia vnita propter paupertatem an redeat ad primum esse, si pinguior fiat.
- 12 **V**nire qui potest, & dismembrare potest. 27 Vnio non derogat iuribus episcopali- bus.
- 13 **E**cclēsia quomodo possit vniri mensa episcopali. Et quid disponat ad hoc Concil. Tri. & quomodo vnitur mensa capitulari, & qua sit differentia inter utrumq. nume. eod.
- 14 **V**nio ecclesiarum cathedralium solum spectat ad Papam. 28 Visitatio nō impeditur respectu vnionis facte, quia est magis priuilegiata.
- 15 **P**apa de duobus episcopatibus facit vnum & e contra. nume. eod. 29 Episcopus in vnione an possit dare priuilegiū, q̄ ecclesia nō visitetur.

Experientia visum est propter iniuriā temporum ex bellis, mortalitatibus, ciuilibusq. diffensionibus, homines variasse loca habitationis, & vbi primum in illis solliciti erant ad ecclesias ædificandas, alio translati, prioribus relictis, etiam nulla adhibita custodia, dirutæ, & collapsæ inuenirentur. Vnde ad remouenda scandala, factum est, vt episcopus visitando suam dioccesim per diligentem informationem videat, & consideret, & causis existentibus ecclesias dirutas pauperes vniat, ex nouissimis constitutionibus, ideo de vnione ipsarum ecclesiarum aliqua dicere operæ pretium esse duximus (non loquendo modo de vnione, quæ debet esse inter christianos, vt inter se sint vnum, sicut Christus & Deus, Pater, & Filius vnum sunt: Ioā. c. 17. *Qui enim adheret Deo, vnus spiritus est cū ipso.* 1. ad Corint. c. 6. nec de illa vnione, cum fiet vnus pastor, & vnum ouile Ioan. c. 10. aut quæ de felici anima ad cōtēplationē diuinæ essentia abstracta ab omnibus humanis curis dicitur, de quibus opportunius. 12. lib. totius operibus dicemus, pro cōplemento actionis humanæ, cum finis noster ipsa Beatitudo dicatur. doct. in. 4. dist. 49. S. Tho. 1. 2. quæst. 8. art. 3. in corp. quæst. nec etiam de alia vnione, de qua tradunt ciuilibus facta per alluionē ex flumine in §. præterea in fl. de rer. diui.) sed de ecclesijs ad materiā præsentis capituli. † Principaliter vnio ecclesiarum dicitur duplex, perpetua, & tēporalis vt prima perpetuo duret, nec reuocationi sit locus, quia sic actū est, vt numquā separetur c. exposuisti. §. 1. de præb. Inno. & Abb. in cap. 1. ne

sed. vac. temporalis eidem perpetuæ contraria, vel ad vitam illius, ob quæ fit vnio, vel ad aliud determinatum tempus, quo tempore finito expirat, & sic sequuta morte illius, vt optime declarat in materia Petr. Rebuff. in sua practi. benef. tit. de vnion. benef. Ex quo dicimus, quod vnio perpetua extinguit ius vnite, & temporalis suspendit titulum, Doct. in clem. fin. de rescr. vt exinde, ille respectu temporalis vnionis, non dicatur prælatus, aut Rector ecclesiæ vnite, sed administrator. Cassa. eod. tit. de vnion. decis. 2. num. 6. sed hæc temporalis dicitur odiosa, & exorbitans ab omni iure. Mandos. in regul. Cancell. 22. de vnion. vbi de hac materia tractatur quæst. 12. nu. 5. & in pra. fig. §. vniones fol. 48. Ioa. Bapti. Caccial. in eod. tract. de vnion. & post eum Gig. quæ de cetero non vtimur, & qui præsumpserit retinere priuetur, ex noua decis. Conc. Trid. sess. 7. de refor. c. 4. quod dicimus respectu ordinarij, nā secus in Papa, qui perpetuo, & ad tēp. cōcedere potest, pro libito suę voluntatis, quia in ipso semper lex præsumit hoc concedere & per euidētē necessitatem, & vtilitatem eod. c. exposuisti, quæ duo dicit ibi glo. frequenter inducere dispensationē. supra c. 9. nu. 11. † Dicitur autem vnio duarum, vel plurium ecclesiarum in simul factarum coniunctio, vel per æqualitatem, aut subiectionē, vnus ad alterā, ex causis infra dicendis, per æqualitatem, vt vnaquæque remaneat, sicut erat & fit cōfusio ad hoc, vt vnus sit rector vtriusque, per subiectionē, vel quod pænitus extinguat, aut quod ab illa, cui vnitur, denominetur, sicut inferior a superiore, & prædicta iudicatur, tamen in ordinarijs,

dinaris, quàm in vnione facta a Papa cuius verba sunt attendenda. Immo vnio facta ab episcopo petitur frequentius confirmari per Summū Pōtificem, ad maiorem firmitatē iuxta dicta in cap. ea quæ, de re iud. & vt dicit Rebuff. vbi sup. in prin. comprehendit; & ecclesias, & beneficia, quia
 3 de omnibus in casibus suis fit vnio. † Cū quatuor principales causæ assignentur ad vnionem ecclesiarum faciendam, vel paupertas. 10. quæ. 3. c. vnio, de qua proprie loquitur tex. Conc. Trid. sess. 24. de reform. gen. c. 13. (vt infra dicemus) quæ causa iudicatur necessitas respectu vtilitatis prouenientis, eod. cap. exposuisti de præb. Item vicinitas ecclesiarum, ne perturbetur ipsi seruitutes, confundentur, aut ex paucis introitibus mendicent. vt in prima c. & temporis. 16. quæ. 1. vel ex perturbatione, & mala qualitate nostrorum, temporum, vt necesse sit ecclesias vnire, vt ordo ecclesiasticus reducatur ad debitā disciplinam ecclesiasticam, propter desolationem clericorum, aut monachorū vt etiam per defectum habitantium, qui celsarunt vt in multis nostris, vel quarto, ad remouendam deformitatem ortam in religiosis, ne ex uoluntate hominum antiqua religio remoueatur, vel remouendo nouiter inuentum, aut uniendo capiti principali ipsius Religionis, sicuti Pius V. Pont. Max. vniuit fratres tertij ordinis sancti Francisci, ministro generali ipsius de obseruentia, supra cap. 15. in fine hoc libro. † Et dicunt Doct. communiter quinque modis fieri vnionem, vel communicando spiritualia tantum, sicut de multis monasteriis est visum, vut subijciendo vnā

ecclesiam alteri in spiritualibus, & temporalibus. aut tertio, per æqualitatē, vt vnus prelatus, sed vtraque ecclesia remaneat integra in suo statu, quia sic Papa disponit, vel quarto communicando omnia in simul, cum iisdem dignitatibus, non derogando locis, nec personis, sed eadem potestas vni, quo ad cætera: sic & quinto, cū ecclesia inferior erigitur in cathedralē, & idem episcopus, qui alterius, pro ut plures videmus eo modo erectas, & dispositas, vt semper tractemus de vnione faciendā digniori, non autē
 5 e contra Rebuff. ibidem. nu. 17. † Et si de episcopo loquimur non dubiū, quin attenta dispositione iuris, nō aliter faciet vnionem ecclesiarum, nisi cum tractatu, et consensu sui capituli. clem. 2. de reb. ecclesi. nō alien. c. tua, c. seq. c. cū nos de his, quæ sūt a prel. inquit enim Innocentius III. in decretali pastoralis, de donat. *Vt episcopi donatio sit legitima cōser. sus capituli est requirendus.* Vnde debet requirere, vbi tamen extat consuetudo poterit, & absq. capitulo doctor. ead. clem. præstat tamen semper cum capitulo ad fugiendam suspensionem, & quia integrum est iudiciū, quod plurimorum sententiis cōprobatum fertur, cap. prudentiam de offi. deleg. & q̄ consensus sit expræsus, dicit in simili Rebuff. de alie. rer. eccl. n. 21. vbi
 6 plura subnectit. † An autem ex diuturnitate temporis consensus capituli, vbi requiritur, præsumatur interuenisse. discurret Boeri. decisio. 345. num. 5. & 6. & concludit quod sic etiam, si per quadraginta annos solum. Doct. in c. cum de beneficio de præb. li. 6. Anch. cōf. 162. (sicuti dicimus de cōtractu emphyteotico

q̄ omnia sollempnia præsumantur interuenisse, & in inuestitura. las. in l. sciendum. ff. de verb. signi. Aym. Crauet. de anti q. temp. 3. par. nu. 33 fol. 195. Alciat. de præsumpt. Regula. 3. præf. 10.) eo fortius cum in alijs inuenitur interfuisse. arguendo de solitis fieri in præteritum ad futura, per prædicta. in l. si cui. vers. si tamen ff. de accus. & est glo. in c. scribam de præsumpt. & ideo præsumitur, quod in ternenerit, quando tunc potuit interuenisse Fel. in c. sicut. de re iud. col. 12. Rebuff. de alienat. rer. eccles. n. 10
 7 † Poterit tamen etiam per inferiorem episcopo hoc ius vnendi ecclesias fieri ex præscriptione temporis cum ius non resistat. Rom. conf. 275. quoad primum Dom. de Rot. decis. 7. de offic. deleg. in nouis Cald. in cle. 1. quæst. 5. de suppl. neglig. præl. Ratio fortissima est, quia vnire potius pertinet ad iurisdictionem, quam ad ordinem cap. accedentibus de excess. prælat. Doct. in clemen. 2. de reb. eccl. non alien. sequitur per multa Marian. Socc. Iunior. in c. sicut vnire nu. 46. de excess. præl. nam per vnionem exprimitur titulus ecclesie vnite, ad vnitam, ex quo Petr. Rebuff. n. 33. per eamdem rationem, quia iura episcopalia non prohibentur præscribi: per alium tex. in cap. auditis de præscript. in illis verbis, vt videantur in eis episcopale ius legitime præscripsisse, incorporando eorum potestati, vt a se depedenti dicunt Doct. ibidem. † Licet quo ad aliam materiam dicebat Ioan. Fab. in §. si cui. in st. de legat. q̄ vnita non censetur eo iure acquisita, & titulo, sicut ea, quibus sunt vnita. Vnde in iudicio diuersimode est iudicandum, & ponit exemplum Bal. in l. 1. 6. quæst. ff. de rer.

diuis. de re feudali, cui forte vniretur res allodialis, & de vnitis per alluuium non fundo, de quo modo ponit Gul. Bened. in c. Raynutius in verbo & hortum, circa finem 1. par. de testa. sicut etiam de proprio, & appellatiuo iudicamus, maiorem firmitatem, & potestatem proprio assignantes ex naturalitate ipsius. secundum Phil. & quia durabilius, nec reuocationi subiectum. † Vnde frequentius cessat nomen vnite ecclesie, vt in privilegij, præcedentijs, & honoribus assummat naturam eiusdem ecclesie, cui facta est vnio, quando tamen sit ipsa vnio perpetua per extinctionem, non per accessionem, remanente suo integro statu primo, vt ambæ pariter vniantur, non vna accessoria ad aliam, vt bene scribit Fel. in c. in nostra corol. 33. n. 3. de rescript. & ponit Bar. in l. si conuenerit. §. si nuda. ff. de pigno. act. quando vnum regimen vnitur alteri quomodo regendum. Sed dicit Fel. vbi supr. in fine. quod hoc non est de nostra materia; sed tamen ratione vnionis vna ecclesia potest consequi, quod ex se nequisset. idem in c. 1. col. 3. de præscript. cum simili. licet de facili possit redire ad naturam suam arg. l. si vnus §. pactus ne peteret. ff. de pact. quod favorabile dicit glo. in c. statutum in verb. numerandum de præb. lib. 6. † Nec dubium, quod non solum de ecclesia vacante, sed vacatura potest tractari, & fieri vnio ad practicum. Vnimo de tali beneficio vacante, seu vacaturo per cessum, vel decessum. Oldr. conf. 223. factum tale Gomez. episcopus Sarn. in tract. de mād. de prouid. nu. 9. Cassan. de vnion. decis. 2. num. 10. doct. in alleg. c. sicut vnire & Th. Fastol. causa 2. dubio. 7. quod etiam iure

iure Conc. Trid. vt paulo inferius dicitur, attendendo ad causam, ex qua fit vnio, ad hoc ne dicat subreptitia. Rebuff. num. 45. per disposita in eo, Conc. post Concil. Const. vno contextu exprimendo, licet per ordinem scripturę primo de vacante, demum de vacaturo decernendo. (Qui ordo scripturę seruandus est c. mandato nostro de præb. in 6. vbi glo. notat.)

11 † Nec similiter oportet in vnione facienda de ecclesia vacatura, aut quocumq. beneficio citare possessorem ipsius, postquam non fit præiudicium quo ad se Doct. in ead. clem. fin. de reb. eccl. non alien. etiam loquendo de beneficio, cuius expectatiua est cōcessa, quia per vnionem est facta suppressio dicit gl. not. in clem. fin. de rescr. Rebuff. n. 31. quāuis certo modo possit præiudiciū prætēdi, quia posset alicui in fauorē renuntiare: sed tamē ius resistit. ead. clem. fin. Quod tamē fallit in casibus positis per Conc. Trid. de quibus infra. vt vocatis his, quorū interest. Et melior videtur hæc ratio, ne episcopus grauamē inferat per eam d. clem. secundū aliquos, Rebuff. n. 43. quod intelligitur de alijs, nō de ipso rectore, sed modo

12 standum dicitis Conc. † Exprimēdo tamē, cum petitur ecclesiā uniri, seu aliud beneficium, valorem ipsius per regulā Cancell. 22. de vnion. vbi glo. Rebuff. Mand. quæst. 6. cum seq. Fel. in cap. ad aures nu. 16. de rescr. sicuti dicimus de impetrante beneficium a Pāpa, quod exprimat omnes qualitates, & alia beneficia si habet c. si motu proprio, de præb. li. 6. Gomes. ead. reg. 1. quæst. & in prima ponit prædicam super valore beneficiorū exprimendo, & de qualitatibus declaran-

dis in beneficijs petitis vniri, etiam quod beneficium sit Manuale Rebuff. idem in tract. de pacif. poss. nu. 339. exprimendo valorem vtriusq. beneficij Rebuff. in glo. 8. secundum communem estimationem cuiuslibet anni, non diei, aut mensis. † Illud autem est notandum, quod qui potest ecclesias vnire, potest, & dismembrare. Mandos. in ead. reg. quæst. 13. quod in Papa clarius, sed in alijs maior cognitio, quia cum sit ius quæsitum, non licet tollere sine causa: cap. erit autem 4. dist. & cum iisdem sollempnitatibus fiat dismembratio. D. Pavi. de offic. & potest. capit. sed. vac. 2. part. 3. quæst. n. 19. immo fere maior discussio Mandos. n. 12. vocando omnes, quorum etiam interesse potuerit. Rebuff. latius de vnion. reuoc. per n. 46. Vt sicut prætor reuocat cōtrario imperio: Vt qui potest absoluere, possit, & ligare & qui non potest vnū, nec & alterū l. 3. ff. de re iud. quia iurisdictio in vtroq. versatur, nec sine vno explicari potest. l. 2. ff. de iurisd. omn. iud. † Et si ecclesiā vniri petitur mēse episcopali, vel mēse capitulari, accipiuntur fructus per ipsos superiores, assignata portione vicario deseruienti ipsi ecclesiæ vnite ex traditis per Reb. in tract. cōgr. port. n. 34. fol. 97. Fit autem unio mensæ episcopali de iure nouissimo Concil. Trid. sess. 24. de reform. gener. c. 13. vt existēte ipsa ecclesia cathedrali tenui, & angusta, vt nullo modo respondeat dignitati episcopali, fit examen in Cōc. Prouinc. vocatis his, quorum interest, de quibus ecclesijs, beneficijs, nouisq. prouentibus prouideri possit & superinde confectum instrumentum ad summum Pont. mittere, qui

de opportuno remedio, vt ei videretur cogitabit, aut interim de beneficiis nō curatis prouidebit. §. interim: ex se autem episcopus vnire suę ecclesię non potest, quia debet esse differentia inter dantem, & accipientem, institutum, & instituentem, c. fin. de Instit. cum esset autorizare in facto proprio. tex. expressus in cle. si. §. quod si. de reb. eccl. non alien. ex qua ratione idem ampliatur esse in capitulo, si ei vniri aliquam ecclesiam petitur. cum ex Iuris dispositione, & capituli ipsiusmet consensus requiratur. eo. §. quod si. & hoc quando generaliter vellet vnire capitulo, secus si alicui prębendę particulari ipsius capituli, propter necessitatem, quia posset episcopus aliquam ecclesiam vnire, cum cesset ratio prohibitionis. glo. in ipso. §. in verb. cap. & sequuntur communiter Doc. aut si vellet dare aliquod beneficium de mensa eidem prębendę. Dicitur autem beneficium de mensa, quod nō habet aliam administrationē pręter ipsum superiorē pręlatum, quamuis in eo ponatur simplex minister ad fructuū recollectionē, nec dicitur alienare, cum in dominio ecclesię, retineatur. gl. in §. citato quod si. in verbo ecclesiam, de quo doct. in d. cle. fin. & in cap. vt super, de reb. eccl. nō alien. vbi quę sint res mensales. illud autem de episcopo sibi ipsi, aut capitulo alienare non posse est verius licet Abb in c. possessiones, eod. tit. d. ubi loquatur, per l. pupillus. §. pen. ff. de author. tut. vbi tutor potest palam emere a pupillo, in quo dicitur, pc de iure expressum, secus in episcopo, vide in cap. nouit. de his quę fi. a
15. præl. † Ipsas autē episcopales eccle-

fias vnire, non ad alium spectat, nisi ad Romanum Pontificem, cap. sicut vnire de excess. pręlat. namq. is, de duobus episcopatibus facit vnum, & de vno duos, eod. c. per gl. & in Rot. de offic. leg. decis. 1. num. 3. in nouis, in ant. sicuti pluries videmus, similes maiores ecclesias vnitas, ex earum paupertate, & ciuitatum ruinis. cap. & temporis qualitas, cum cap. seq. & c. pręcipimus. §. sicut. 16. q. 1. (vbi episcopo tribuitur eadem potestas in ecclesiis suę diocesis) etiam in Archiepiscopalibus, vt de Acherontino, & Matherano, Sipontino, seu montis Gargani, Sancti Marci, & milit. & extinguendo episcopatum aliquem, Archiepiscopali ecclesię vniedo, vt in ecclesia Sanctę Seuerinę factum est superioris annis per Pium Quintum Pont. Max. de episcopatu sancti Leonis vnito ipsi Archiepiscopali ecclesię, instante Illustrissimo, & amplissimo Domino, Dom. Iulio Sanctorio Cardin. Sactę Seuer. cum dictę ecclesię prę
16 esset. † Sic dicimus de Rege in suo regno, qui de vna prouincia potest facere duas, & de duabus vnā. ff. de offic. proconsul. l. si aliquam. Alber. in l. quoties C. de pręcib. imper. offert. vt de feudis ad sui libitum. Andr. in consuet. honorem. dom. Marinus Freccia patruus meus honorandus optimus Iurecōsultus, & maximus feudista, de subf. lib. 1. de orig. Bar. fol. 4. & Imperator vnit duas dignitates. Rebuff. in nostra reg. gl. 3. illud autē de Sum. Pontifice etiā ad tēporalia ampliat And. in proq. feud. q. 3. nu. 36. Vt cū imperium depēdeat ab ecclesia, potest: nā illud de Grecis trāstulit ī Germanos ex causa pōt eximere ab imperio vnā
pro-

provinciam, ex ea ratione, vt si potest totum, potest & partem. arg. l. si duo. ff. de admin. tut. patent prædicta, ex cap. duo sunt 96. dist. cap. venerabilem, de elect. Bar. in extrauag. ad reprimendum. in verb. totius. vt inde dicat Dantem in sua monarchia post mortem fuisse damnatum de heresi, dum aliter dicebat. Lanc. Contr. de Imper. §. 2. q. 2. n. 7. Quia de necessitate salutis ita tenendum est. c. nouit. de iudic. Amplissimus Do. meus Dom. Card. Albanus, de potest. Pap. 2. part. in princ. & n. 16. cum ad ipsum pertineat confirmare, & coronare Imperatorem. c. ad Apostolicę, de re iud. lib. 6. (sic, & nouas dignitates etiam in temporalibus creare, & cum præminentibus, & prerogatiuis, vt Pius Quintus Pont. Maximus. an. 1569. 4. sui Pontif. Cosmum Medicę Ducem Reipublicę Florentinę in Magnum Ducem Ethrurię creauit, cum suis posteris, & descendentiis, cum infinitis priuilegijs, ac Regali, Corona designata, & vide in d. const. incip. Romanus Pont. in excelso militantis, causas inductiuas ad dictam nouam creationem, de qua in præcedentia fuit aliquando controuersia inter alios principes, vt in allegationibus, quę circumferuntur videri potest) † Sed illud occurrit dubitari an si vnio alicuius ecclesię sit facta ex falsa causa, sit ipso iure nulla, vt alia declaratione, seu cõfirmatione nõ sit opus, scribit Boer. decis. 345. & Do. de Rot. decis. 1. de excess. prel. in nouis, dicunt vnionem validam, quia est seruata forma iuris, sed venit reuocanda, probata causa falsitatis, per quam fuit facta, arg. l. si pretor. ff. de iudic. Aegid. decis. 618. nu. 3. affirmat verũ

in facta ab ordinario, secus in Apostolica. Cassad. decis. 1. eo. tit sequitur Rebuff. in ead. regul. gl. 9 procedendo contra falsum exponentem, vt commissa defleat, & flenda ulterius non committant, c. nouimus. §. pro illo. de verb. signifi. quę dicitur vera pænitentia, quę duo si non interueniant non dicitur pænitentia subdit 18 ibi gl. † Et si Papa facit vnionem de ecclesia, & per eius superuenientem mortem non sunt expeditę litterę in forma solita. Boer. deci. 346. dubitat, si valeat vnio, quod pendet ab illa. q. Si gratia concessa a Sum. Pont. vt possimus non confectis litteris. Doct. ponunt, in proæ. sexti; nõ licet impetrans habeat intentũ luũ, q̄ habuerit gratiã, nõ tñ potest ea vti sine litteris, nec creditur, cum non sit, qui concessit, & faciat fidem, secundum mod. ibidem, quõs in foro consciẽtię sit tutus ea vtẽdo, in practica vero dicitur gratia informis. supr. lib. 1. c. 33. n. 9. Doct. in rub. de const. Gomez. in regul. de nõ iud. q. 1. Litterę. n. requiruntur ad probandũ gratiã Principis, ead. regul. q. 11. in fine. † Verum quõ ab aliquod petiit ecclesiã vniri, ex iusta, & rationabili causa ep̄s debet cõsenti re, eo. c. sicut vnire. Doc. i. c. pastoralis de dona. & si fiat donatio extra dięcesim, in qua dicit Reb. n. 33. & in gl. 11. nu. 3. cautius agi interueniẽte assensu vtriusq. ep̄i, & ecclesię donatę, & donatis. Doc. in cle. 1. col. 3. de reb. eccl. arg. l. Imperato. de excus. tut. & not. est tex. d. c. sicut vnire. §. i. q̄ metropolitani cõsentiẽs nihil operatur, quia ad ep̄m spectat, (de quo latius dicem⁹ Deo dãte in tra. de potest. Arch. i suos suffraganeos, & eius iurisdictione & quantũ extēdat, cũ in multis p̄ officiales

ciales excedatur in detrimentum ordinarię episcoporum iurisdictionis.)
 20 Sed ex mutatione temporum, etiã in hac materia multa sunt innouata ad ius antiquum, sicuti in alio testatur Imperator in authen. de his, quę ingr. ad. appel. quod ea. *Quę subtilium obseruatione cauta sunt plerũ que turbauit emergentium varietas causarum.* (Vt potius ex varietate hominum, q̄ temporum, quę dicere meliora fuisse, quam nunc, & quę sit causa, stulta est huiusmodi interrogatio Eccles. cap. 7.) Vnde ex dispositione nouissimi Concil. Triden. hodie ipse episcopus potest vnire ecclesias inferiores propter earum paupertatem, etiam quod ambę sint curatę, seu baptismales, vel non curatę curatis, aut meliori modo, quo visum fuerit less. 21. de reform. cap. 7. less. 24. eod. tit. cap. 13. immo potest peti, & stantibus causis prædictis, vel alijs similibus iustis, episcopus tenentur cõsentire vnioni, & nõ debet denegare. Archi. 16. q. 1. c. & temporis. Mandos. q. 12. num. 4. *Exaudiri nõq̄ meretur petitio iusta.* Dicit sum. Põc. in extrau. exhibita, de priuil. in com. sicuti importuna deicienda. Doct. in cap. si quando per illum text. de rescrip. *Et mendax præcator careat etiam impetratis, & si nimia mentientis inuenitur improbitas, seueritati subiaceat iudicantis. l. & si legibus.*
 21 C. si contra ius. † Sed vigore ipsius facultatis non poterit episcopus unire beneficia monasteriis quibuscumque, seu Abbatis, alijs ve dignitatibus, eo. c. 13. quia cessat causa, & materia prouidendi suis ecclesijs parochialibus, & curatis. c. cũ cessare, de appel. quod est pro facto. c. pastoralis

de donã. & pro alienatione facta per prædecessores. Sed lex prospicit futura, non ad præterita, cap. si. de constit. vbi glo. & doc. Cum leges, & cõstitutiones futuris certũ sit dare formã negotiis, non ad præterita facta trahi. Mod. in cap. licet canon de elect. lib. 6. glo. in extrauag. *Suscepti regiminis.* Ioan. 22. ne Sed. vac. in verb. uacantiũ, in comm. & dictũ est supra lib. 1. c. 31. n. 1. per tex. aliũ in l. leges, & constitutiones. C. de leg. In facto autem vnionis, Dominus noster Dom. Greg. xiii Pont. Max. confirmauit vnionẽ alias per nos factam in episcopatu Rauellẽsi de paruulo beneficio s. Petri ad Piaczola, monasterio monialium sanctę Clare conuent. propter clausulã reformandã & in suo priuilegio superinde concessõ. 1578. meminit de Concil. Trid. & quod per nos factum fuerat, singula confirmando. † Cum verõ auctoritate eiusdẽ Conc. sit vnio in casibus prædictis, seruetur forma, vt fiat discussio de ecclesia paupere, cui vnio est faciendã, de qualitatibus vnionis, aut si propter ruinã, & nimiam paupertatem sunt ecclesię collapsę, & inde fiat authentica scriptura, quę plerumq̄ fieri solet in uisitatione. Hoc tamen adito, q̄ tã parochiales, quã alię dirutę, quę propterea vnuntur, & transferuntur non conuertantur in vsus sordidos, sed in quilibet ipsarũ erigatur crux. less. 21. de reform. cap. 7. q̄ quod si nimia egestate. Paupertas enim permittit hoc fieri, & ne clerici mēdicent, & ne ecclesię dirutę fiant scandalum aliorum cõdisplacencia bonorum, quę fuit intentio Concil. prouidentis, quia. *Ne cessitas religionis infringit robur conuersi.*

- uersionis.* Et sic pietatis consideratione aliquid conceditur. 12. q. 2. ca. 23 religioſam vitam † Nec ſolū procedit in vnionibus faciendis, ſed in antiquis iam factis ab annis quadraginta, vt episcopus examinet ipſas diligēter, etiam tamquam Apoſt. ſed. delegatus, cognoſcēdo de ſubreptione, & obreptione. eod. Cōc. ſeſſ. 7. de reforma. cap. 6. & vbi inuenerit non legitimas, declaret irritas, beneficia ſeparet & alijs cōferat. ex alio decreto eiufdem Conc. ſeſſ. 25. de refor. gen. c. 9. §. quæ vero. Idq. optimo iure ſtatutum videtur, cum fere per importunitatem aliquando concedantur. ſuſtinet. n. patienter Papa, ſi episcopus non fecerit, quod praua ei fuerat inſinuatione ſuggeſtum, text. in capitulo ſi quando, de reſcript. ſupra hoc libro. cap. 4. nu. 10. cap. 20.
- 24 nume. 2. † Eccleſiam vero vnus diœceſis per episcopum vniri eccleſiæ alterius diœceſis, quamuis doc. velint poſſe fieri per eandemmet clem. ſin. prout refert Maria. Socci. in d. c. ſicut vnire. nu. 80. tamen de iure nouo eiuf. Conc. Trident. ne ordo eccleſiaſticus cōfundatur, beneficia vnus diœceſis, cuiuſcumq. qualitatis fuerint ex quacūq. prætenſa cauſa, ſiue augēdi cultum diuinum, ſiue beneficiatorum numerum, vt alia ſimili, nō poſſūt vniri beneficio alterius loci, ſiue diœceſis, nec monaſterio, collegio alterive pio loco, ſeſſ. 14. de reforma. cap. 9. (ſicut Præſes duarum diuerſarum prouintiarum, in vna nō cognoſcet alios, ſed omnes in ſua doct. in. l. ſin. ff. de iuriſdic. omn. iud. vbi mod. nu. 42. quia cum quiſque ſubiaceat ſuo loco, ibi debet cognoſci. dicūt ibi Doct. niſi in hijs, quæ ſupra diximus
- 25 cap. 21.) † Item eſt aduertendum, vt nec vigore ipſius facultatis vniedi, poſſit episcopus vnire beneficia regularia. id enim expreſſe prohibetur ex alio decreto d. Conc. ſeſſ. 24. de reforma. gen. cap. 13. §. in parochialibus, dum dicitur. *In parochialibus etiam eccleſiis, quarum fructus æque adeo exigui ſunt, vt debitis nequeant oneribus ſatisfacere, curabit episcopus, ſi per beneficiorum vnionem, non tamen regularium, ſi id fieri non poſſit* : & quæ ſequuntur. Ea namq. regularibus profeſſis, & religioſis illius ordinis conferri debent ſeſſ. 14. de reform. cap. 10. eod. Conc. & ſupra hoc lib. c. 15. nu. 75. ſic dicimus, quādo mandatur prouideri clerico ſeculari de aliquo prioratu, non poteſt niſi de beneficio ſolito gubernari per ſolitos clericos ſeculares regi, & prouideri ex decif. per text. in cap. cum de beneficio. §. quando,
- 26 de præb. li. 6. † Et hæc potiffima cauſa paupertatis vniedi eccleſias habere locū ampliatur ad oēs eccleſias etiam patronatas, vt exiſtentes pauperes, & collapſas episcopus poſſit vnire vocatis patronis, & recuātibus prouidere ſtatui ipſarum eccleſiarū patronatarum, per eundem text. Concil. ſeſſ. 21. de reforma. c. 7. §. parochiales, & §. ſi. quod de vocatione patronorum etiam doct. concludunt in ſe pius adducta, clem. ſin. qui ſatis recipiunt fructus, cum ius præſentandi habeant, & etiam emolumentum plerumque cum honoribus ad mentem text. eiufd. c. 7. eod. §. vbi not. & arg.
- 27 tex. in c. 1. de eccl. edific. † Sed a multis ſolet moueri quæſtio ad c. præd. Conc. Tri. q̄ per paupertatem tribuitur ep̄o poteſtas vniedi eccleſias etiam

etiam baptismales (nam tunc dicitur ecclesia pauper, quæ iacet sine spe recuperationis, deficientibus fructibus, & eleemosynis, vel quæ non potest aliquem honeste, & sufficienter alere, & hospites pauperes superuenientes recipere, iuxta glo. in cap. clericus. 21. quæst. 1. Rebuff. de vnion. num. 39.) An si aliqua ecclesiarum vnitatum perueniat ad habendum redditus, & sufficientes, reuocetur ipsa vnio facta tamquam cessante causa, & redeat ad primum statum suum arg. cap. cum cessante de appellat. Doct. in ead. cle. si. de reb. eccl. non alien. negant posse reuocari, quia iam inuenitur suppræssa, nisi ambæ essent effectæ diuites, quia posset peti a superiore dissolui vnionem tamquam
 28 ex iuxta causa. † Per ipsam tamen vnionem de ecclesia factam per episcopum, aut simpliciter per Papam, non videtur derogatum iuribus episcopalibus, quæ excepta sūt, nisi quid latius fuerit expræssum gl. in cap. pastoralis de don. vbi Doct. & diximus latius in tract. de iur. epis. 2. parte ca. 1. (namque non aufertur ius debitum episcopo, licet contrarium fuerit in antiquitus factis vnionibus, per annos ceterum, & inducta fuerit sollēnis prescriptio. Neq. comprehenduntur sub regula cap. 9. sess. 7. de reform. quod reuideantur, & examinētur, cum obstet lapsus tēporis, & de nouo obstaret prædictus tex. c. 13. sess. 24. de reform. gen. §. in vnionibus, quod non vniatur monasterijs, abbatijs, &c. quæ faciebant pro ecclesia nostra Rauellē
 29. si cui tūc præeramur.) † Id enim cla-

rum est, vt per quacumq. vnionem factam de vna ecclesia ad aliam, visitationem ipsius respectu non impedi ead. sess. 7. c. 1. Beneficia ecclesiastica curata, quæ cathedralibus, collegiatis, seu alijs ecclesijs, vel monasterijs, beneficijs, aut pijs locis quibuscunque perpetuo vnita, & annexa reperiuntur, ab ordinarijs locorum annis singulis visitentur, &c. Quod ad correctionem, & obedientiam ampliamus. Mil. in verbo vnio verf. 4. facit glo. not. in clem. quia contigit. de relig. dom. quæ vult, q̄ licet episcopus possit remittere aliqua iura episcopalia, non tamen a se possit abdicare correctionem, & visitationem, quæ duo non in fauorem ipsius episcopi, sed totius christianæ religionis, & ecclesiasticæ disciplinæ fauorabilia sūt, procurando tamē si potest, vt hæc disciplina populis salutaris, & necessaria sine asperitate cōseruetur, iuxta notata in Conc. Trid. sess. 13. de reform. c. 1. † Sed an episcopus in constructione alicuius ecclesiæ possit priuilegiū concedere, quod non visitetur, nec a se, nec a suis successoribus ponit Fed. de Sen. conf. 248. quæ refert Pauli in extrau. vas electionis. Bened. XII. in verb. locis, & licet viderimus multa priuilegia cōcessa, vt dubium sit iuris, hodie secus, nam subiectas, & exemptas, etiā auctoritate Apostolica singulis annis visitabit episcopus, appellationibus, priuilegijs, & alijs non obstantibus, alleg. sess. c. 8. cum alijs supra adductis, & dixi iterum supra hoc libro c. 8. nu. 7. &c.